

підвищенню ефективності діяльності поліції ми створили власні підходи, які можуть втілитися в Україні.

У контексті забезпечення партнерської взаємодії між Національною поліцією і громадянським суспільством пропонуємо започаткувати спеціальний курс підвищення професійних знань та навичок працівників Національної поліції. З цієї метою оптимальним є проведення двотижневого табірної збору, набір до якого має проводитися щомісяця. Навчальна група має складатися з 15-20 чоловік з однаковим званням і спеціалізацією.

На основі аналізу підготовки кадрів поліції зарубіжних країн запропоновано внести певні зміни й до підготовки кадрів Національної поліції України. Підкреслено, що одним з головних напрямів підготовки кадрів має стати формування у поліцейських постійного бажання підвищення свого професійного рівня, адже чим вище професійний рівень, тим якісніше робота з населенням. На жаль, такої системи в Національній поліції України ще не побудовано. Крім того, запропоновано при переведенні на посади здійснювати це на основі конкурсного відбору, як це робиться в поліції зарубіжних країн. Відстежити наявність таких напрямів діяльності в роботі з кадрами в Національній поліції України не видається можливим у зв'язку з короткотерміновим існуванням Національної поліції України.

Список використаних джерел:

1. Організація діяльності поліції зарубіжних країн : [навч. посіб.] / В. О. Зарасило, В. О. Басс, І. Р. Курилін, С. І. Братков. – К. : Акад. управління МВС, 2007. – 250 с.
2. Федченко О. Структура поліцейських органів держав ЄС та правове регулювання їх діяльності / О. Федченко // Актуальні проблеми управління та службово-оперативної діяльності органів внутрішніх справ у сучасний період розвитку державності України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 26 жовт. 2007 р. – К. : МП Леся, 2008. – С. 74
3. Проневіч О. С. Моделі управління поліцією: аналіз зарубіжного досвіду / О. С. Проневіч // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності : зб. наук. праць. – 2009. – № 1. – С. 145–167

**Аспірант кафедри теорії держави і права
Національної академії
внутрішніх справ**

Козак Юлія-Михайлина Романівна

НАРОД ЯК ОСНОВНИЙ СУБ'ЄКТ ЛЕГІТИМАЦІЙНИХ І ДЕЛЕГІТИМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА

На сьогоднішній день однією із важливих проблем, які вимагають невідкладного вирішення в процесі розбудови демократичної і правової державності є питання легітимації державної влади. Важливість даного питання зумовлюється осмислення його суб'єктів здійснення та забезпечення. Йдеться мова про те, що легітимність державної влади є результатом волевиявлення народу, адже саме народ (народовладдя) є ключовою ланкою існування та функціонування демократичної держави.

У відповідності з Конституцією України носієм і єдиним джерелом влади є народ. Зазначене конституційне положення трактується так, що народ є основним суб'єктом вибору, реалізації, та функціонування влади, потребує теоретико-правового аналізу відносно подальшої легітимації державної влади. Сучасна наука не має вичерпної відповіді на питання, що слід вважати народом. Найбільш чітко це положення сформульоване К. Дойчем: "Народ – це нація, яка володіє державою" [1, с.330]. М. Бедрій вважає, що народ – це нація, наділена державотворчим потенціалом та здатна самоідентифікуватись і відмежовуватись від інших націй кордонами держави чи інтегрувати їх до свого складу на правах національних меншин у межах цих кордонів [2, с.283].

Вважаємо, що народ є основним суб'єктом здійснення владарювання та єдиним джерелом влади, без підтримки якого легітимація не буде офіційною та законною. Легітимація передбачає панування справедливості в державі, визнання і підтримку влади населенням, та є досить

важливою властивістю державної влади. Легітимація державної влади народом передбачає: вибір, тобто установчу функцію (легітимні демократичні вибори), визнання (підтвердження) влади народом та підтримку під час реалізації(урядування народу).

Можливість обирати владу, через вибори, на основі загального, рівного і прямого виборчого права реалізується установча функція народу. Демократичні вибори, що ґрунтуються на принципах законності, рівності, свободи волевиявлення, гласності, багатопартійності, плюралізму та змагальності як форма народовладдя забезпечують становлення та формування легітимної державної влади. Досить влучно зазначає В.Б. Ковальчук, що «свобода виборів є наріжним каменем демократії» [3, с.139], що характеризує народ її джерелом та суб'єктом верховної влади демократичної держави.

Щодо підтвердження легітимації влади народом вказували як і вітчизняні та і зарубіжні науковці сучасності. Зокрема, досить влучно, зазначає В.Б. Ковальчук те, що державна влада може вважатись легітимною лише до того часу, поки підвладні визнають її такою, тому легітимність не є сталою властивістю державної влади і вимагає свого постійного підтвердження [4, с.206]. Також є слушною теза Ф. Гізо, що «жодна влада над людьми не звільнена від обов'язку доводити свою легітимність» [5, с.570]. Отже, аналізуючи вищенаведені тези, можна зробити висновок, що саме народ здійснює основні функції забезпечення легітимаційних процесів державної влади, адже народ обирає органи влади, які реалізують свої функції в межах закону, народ здатний приймати закони через референдум та підтримка влади народом є основною якістю її легітимності, адже якщо влада втратить його підтримку та народ перестане виконувати закони, ці норми будуть вважатись «мертвими».

У статті 3 Основного Закону вказано, що держава відповідає перед людиною за свою діяльність [6]. Адже, важливою умовою здійснення легітимаційного процесу є не лише законодавче закріплення прав та свобод, як цілої нації, так і кожного громадянина, а й їх реальна можливість вільного користування ними.

Якщо йде мова не лише щодо процесу проголошення влади народом, а і необхідності її реалізації – урядування народу, то проблема за Д. Сарторі, складається з такого:

- 1) самоврядності народу (пряма демократія);
- 2) визнання народу об'єктом управління, над яким здійснюють владу;
- 3) легітимності управляючих, яка походить від народу;
- 4) обрання їх народом;
- 5) керування уряду народом [7, с.39].

Проте, доцільно б було додати такі пункти як:

- 6) народний контроль за діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- 7) відповідальність представницьких органів за бездіяльність чи неналежне виконання своїх обов'язків.

Зазначаємо, що народ – це сукупність усіх громадян, усіх національностей, що наділені виборчим правом, можливістю здійснення урядування, та характеризується ознаками: народного суверенітету, народовладдя, народною законодавчою ініціативою та наявністю громадянського суспільства в державі. Таким чином, вважаємо, що аналіз важливості підтримки та одобрення влади народом як основний засіб існування легітимної влади, тому наукове дослідження даного поняття є необхідним чинником стабільності державної влади.

Список використаних джерел:

1. Дойч К. Народи, нація та комунікація / К. Дойч // Націоналізм: Теорії нації та націоналізму від Йогана Фіхте до Ернеста Гелнера ; [антологія; упоряд. О. Проценко, В. Лісовий]. – К. : Смолоскип, 2006. – С. 327–334.
2. Бедрій М. Народ і право: взаємообумовленість і взаємозв'язки / М. Бедрій. // Публічне право. – 2013. – С. 281–287.

3. Ковальчук В. Б. До легітимації державної влади через демократичні вибори: досвід вітчизняного конституціоналізму / В.Б. Ковальчук // Держава і право. — 2010. — № 47. — С. 138-143. — Бібліогр.: 8 назв. — укр.

4. Ковальчук В. Б. Легітимність державної влади: теоретико-правові аспекти : дис. докт. юр. наук : 12.00.01 / Ковальчук Віталій Богданович – Острогож, 2011. – 447с.

5. Гизо Ф. Политическая философия: о суверенитете / Ф. Гизо //Классический французский либерализм : сб. – М.: Российская политическая энциклопедия, 2000. – С. 507-588.

6. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс] / Конституція України – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

7. Сарторі Дж. Основи теорії демократії: народ і врядування / Сарторі Джованні // Демократія :антологія / [упоряд. О. Проценко]. – К. : Смолоскип, 2005. – XXVIII. – 1108 с

**Фахівець II категорії факультету
№ 3 НАВС (м. Івано-Франківськ)**

Коршунова Наталія Вікторівна

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Реалізації євроінтеграційного вектору державного розвитку включає соціально-економічну інтеграцію, фінансово-бізнесову кооперацію, формування спільного простору безпеки та гуманітарно-цивілізаційну взаємодію. Формування і реалізація державної політики у зазначених напрямках має щонайменше три аспекти: правовий, економічний, політичний. Для України ці аспекти мають особливе значення. Правовий аспект – це збереження суверенітету і державності. Економічний – загальний добробут народу. Політичний – забезпечення цивілізаційного майбутнього українського суспільства [5].

Передумовою набуття членства в ЄС є масштабне впровадження загальноєвропейських стандартів до системи державної політики, сутністю яких є впровадження загальнодемократичних принципів та інститутів, подолання суспільних суперечностей не за допомогою насильства і придушення, а за допомогою досягнення громадського компромісу, толерантності, створення умов для прогресу у всіх сферах суспільства, проведення на міжнародній арені політики, що сприяє взаємовигідним поступкам, досягненню домовленостей з іншими державами тощо [3].

Таким чином, ключовим аспектом інтеграції України до міжнародного співтовариства є формування та реалізація державної політики відповідно до міжнародних стандартів.

Міжнародні стандарти визначаються як міжнародно-правові принципи і норми, що закріплюють стандартизовані правила поведінки суб'єктів міжнародного права у тих чи інших сферах міждержавного співробітництва, зокрема у: галузі захисту прав людини, попередження злочинності й боротьби з правопорушниками, охорони навколишнього середовища, місцевого самоврядування тощо. Стандарти встановлюють певні мінімальні вимоги, дотримуватися яких повинні всі держави, що наддали згоду на обов'язковість міжнародного договору [9].

Із змісту цього визначення можна зробити висновок, що міжнародні стандарти формалізуються у джерелах міжнародного, європейського права (договорах, угодах, конвенціях, положеннях, пактах, деклараціях тощо) на рівні принципів, норм, рекомендацій, характеристик тощо. Стандарти виражають прагнення міжнародного співтовариства максимально скоординувати політику, засоби й методи діяльності суб'єктів міжнародного права.

Як член Ради Європи, Україна, відповідно до Паризької Хартії для нової Європи (1990 р.), взяла на себе обов'язки приєднатися до міжнародних стандартів у галузі прав людини, а також здійснювати державну політику в напрямі створення внутрішньодержавних гарантій їх реалізації. З цією метою Україною ратифіковано ряд міжнародних документів, що встановлюють правила, настанови чи характеристики щодо діяльності суб'єктів державної політики та її результатів, зокрема, у сфері: забезпечення прав і свобод людини, національної безпеки і оборони, соціальної та економічної політики, розвитку місцевого самоврядування, здійснення правосуддя, формування